

1

Kodėl tai svarbu mums?

ES vežė ir standartai

Rusiška vežė, ES standartai

Rusiška vežė ir tvarka

AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir jos dukterinės įmonės AB „LTG Infra“, AB „LTG Cargo“ ir UAB „LTG Link“ yra antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbos įmonės.

2

Kertiniai principai

Vertybių prioriteto

LTG įmonių grupės vertybės ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo politikos interesai yra svarbiausi ir traktuojami kaip aukštesni verslo interesams.

Partnerių patikimumo ir nulinės rizikos tolerancijos

LTG įmonių grupė bendradarbiauja tik su patikimais partneriais ir klientais.

3

LTG įmonių grupės įgyvendinamos sankcijos

Privalomos įgyvendinti sankcijos

pagal Tarptautinių sankcijų įstatymą:

- sankcijos, nustatytos Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijomis
- sankcijos, nustatytos tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais

Pasirinktos įgyvendinti sankcijos

formaliai neprivalomos, tačiau finansų įstaigų ir LTG įgyvendinamos:

- Jungtinių Amerikos Valstijų sankcijos
- Jungtinės Karalystės sankcijos.

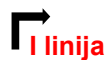
Nacionalinės ribojamosios priemonės

- Lietuvoje nustatytos LR teisės aktais Lietuvoje
- Lenkijoje - Lenkijos
- Ukrainoje - Ukrainos

4

Sankcijų įgyvendinimo ir kontrolės sistema

PIRMINĖ PATIKRA:

LTG įmonės / padalinių darbuotojai, atsakingi už sutarčių su išorės partneriais įgyvendinimą:

- atlieka pirminę klientų patikrą, prieš sutarties sudarymą
- atlieka pakartotines patikras sutarties vykdymo metu
- vertina rizikas

METODINĖ PAGALBA

LTG Verslo atsparumas, Sankcijų valdymo grupė, sankcijų ekspertai:

- atlieka tolesnę patikrą
- užtikrina sankcijų valdymo sistemos kontrolę ir tobulinimą

KONTROLĖ:

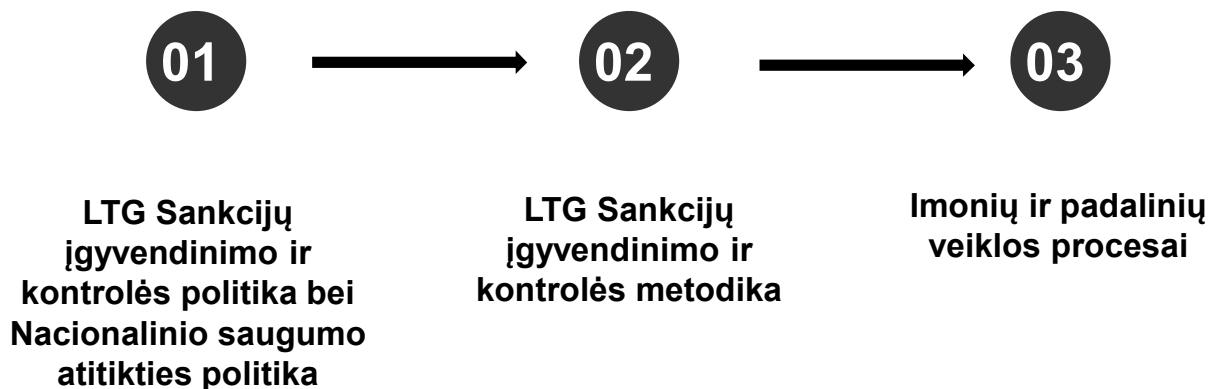
Išorės ir (arba) vidaus auditas:

- atlieka nepriklausomą kontrolės linijų veiksmingumo vertinimą ir teikia rekomendacijas

5

LTG sankcijų ir nacionalinio saugumo atitikties įgyvendinimo dokumentai

6

7

4:0 LTG naudai

verslo žiniuos NAUJAUSIOS MANO PINIGAI PODKASTAI FINANCIAL TIMES
JŲVALGOS STATYBA IR NT RINKOS LOGISTIKA PRAMONĖ ENERGETIKA PREKYBA INOVACIJOS
ICS krovinius atsisakiusi vežti „LTG Cargo“ sulaukė palankaus teismo sprendimo

LRT | .lt Aktualijos Epika Mediateka Radioteka Kultūra Sportas Vaikams

Teismas: LTG teisėtai nutraukė sutartį su „Uosto vartais“ dėl baltarusiškų trąšų

verslo žiniuos NAUJAUSIOS MANO PINIGAI PODKASTAI FINANCIAL TIMES
< FINANSAI VADYBA JŲVALGOS STATYBA IR NT RINKOS LOGISTIKA PRAMONĖ ENERGETIKA PREKYBA II
Aukščiausiojo teismo verdiktas: „LTG Cargo“ pagrįstai atsisakė vežti „RusVinyl“ skirtą krovinį

TEISMAS: Nacionalinis saugumas apima ir tarptautinių sankcijų laikymąsi <...> visuomenė turėjo interesą žinoti, dėl ko atsakovės teiginiai, kad ieškovės veikla nėra suderinama su nacionaliniu saugumu, taip pat buvo objektyvūs ir teisingi, atitinkantys tikrovę.

8

Byla Nr. e3K-3-220-611/2024

Margūnas vs LTG Cargo dėl nuostolių atlyginimo

Byloje buvo sprendžiama dėl nuostatų, reglamentuojančių tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, asmens priskyrimo sankcionuotam, kriterijus ir atleidimo nuo atsakomybės už sankcijų asmeniui pritaikymą sąlygas, aiškinimo ir taikymo.

- Pagal vežimų organizavimo sutartį, LTG Cargo turėjo pervežti vagonus su kroviniu ir grąžinti tuščius atgal
- Įvežtas krovinyas nebuvo sankcionuotas, jis buvo pristatytas
- Tuščių vagonų pristatymas nebuvo suderintas ir įvykdytas, gavus vežimo paraišką nustatyta, jog vagonų gavėjas OOO „RusVinyl“ nors nėra tiesiogiai sankcionuotas, yra valdomas sankcionuotų asmenų

9

Byla Nr. e3K-3-220-611/2024

Margūnas vs LTG Cargo dėl nuostolių atlyginimo

Dėl ūkio subjekto priskyrimo prie netiesiogiai susijusio su sankcionuotais asmenimis

- vertinant, ar ūkio subjektas gali būti laikomas priklausančiu nuosavybės teise Reglamento Nr. 269/2014 I priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, pakanka nustatyti, jog sankcionuotas asmuo nuosavybės teise valdo 50 proc. ar daugiau ūkio subjekto akcijų.
- jeigu į Reglamento Nr. 269/2014 I priede nurodytą sąrašą įtrauktas asmuo valdo ar kontroliuoja kitą subjektą, neįtrauktą į sąrašą, šio subjekto lėšos ir ekonominiai ištekliai taip pat turi būti įšaldomi, siekiant apriboti į sąrašą įtrauktų asmenų galimybę naudotis tokio subjekto lėšomis ir (ar) ekonominiais ištekliais.
- Byloje nustatyta, kad įmonę kontroliuojantys subjektai yra sankcionuoti ir valdo daugiau nei 50 proc. akcijų

10

Byla Nr. e3K-3-220-611/2024

Margūnas vs LTG Cargo dėl nuostolių atlyginimo

Dėl atsakomybės (ne)taikymo ūkio subjektui, kuris sustabdė prievolinių įsipareigojimų vykdymą

- kiekvienam verslo subjektui įtvirtinta pareiga vertinti kito asmens sąsajas su subjektu, kuriam yra taikomos Europos Sąjungos sankcijos, ir atitinkamai spręsti dėl teisinių santykių su tokiu subjektu galimumo.
- civilinei atsakomybei taikyti už Europos Sąjungos taikomų sankcijų įgyvendinimą būtina nustatyti šias sankcijas taikiusio asmens neteisėtus veiksmus įgyvendinant sankcijas ir aplinkybę, jog toks elgesys nulemtas aplaudaus elgesio.
- LTG Cargo, atsisakydama pristatyti OOO „RusVinyl“ vagonus, iš esmės veikė taip, kaip aptarta tiek Tarptautinių sankcijų įstatyme, tiek Reglamente (ES) Nr. 269/2014, t. y. surinktų duomenų kontekste pagrįstai susilaikė nuo veiksmų, kuriais galėjo būti išvengiama Lietuvos Respublikoje įgyvendinamomis tarptautinėmis sankcijomis nustatytų apribojimų, todėl jos veiksmai negali būti laikomi neteisėtais
- LTG Cargo veikė sąžiningai ir neaplaidžiai, todėl jai negali būti taikoma civilinė atsakomybė už sankcijų įgyvendinimą.

11

Byla Nr. e2A-1181-562/2024

ICS vs LTG Cargo dėl žalos atlyginimo

Byloje buvo sprendžiama dėl nuostatų, reglamentuojančių tarptautinių sankcijų įgyvendinimą, asmens priskyrimo sankcionuotam kriterijus ir atleidimo nuo atsakomybės už sankcijų asmeniui pritaikymą sąlygas, aiškinimo ir taikymo.

- Pagal ekspedijavimo sutartį, LTG Cargo įsipareigojo ekspedijuoti ne ES šalių tranzitinius arba į ES šalis importuojamus krovinius
- Atsakovė, atlikusi pirminį patikrinimą, paraiškas patvirtino. Įvežus krovinį į Lietuvos Respubliką buvo atliktos išsamios sankcijų patikros procedūros ir nustatyta, jog krovinio siuntėjo Baltarusijos įmonės „Svetlogorsk Pulp and Cardboard Mill“ galutiniam naudotojams taikomos sankcijos, todėl krovinio vežimas buvo nutrauktas ir kroviniai buvo grąžinti į pradinę stotį
- byloje kilo ginčas, ar Baltarusijos įmonei nesant tiesiogiai įtrauktai į Reglamento Nr. 765/2006 I priedą, taikomos šiame ES teisės akte nurodytos sankcijos

12

Byla Nr. e2A-1181-562/2024

ICS vs LTG Cargo dėl žalos atlyginimo

Dėl ūkio subjekto pripažinimo valdomu sankcionuotų asmenų

- Teismas konstatavo, kad net jei Baltarusijos įmonė „Svetlogorsk Pulp and Cardboard Mill“ nėra tiesiogiai įtraukta į ES sankcionuotų subjektų sąrašą, tačiau ji yra kontroliuojama Baltarusijos valstybės, kurios prezidentui ir vyriausybei taikomos ES sankcijos.
- 99,9% įmonės akcijų priklauso Baltarusijos vyriausybei, kuri yra pavaldi prezidentui, įtrauktam į sankcijų sąrašą. Todėl įmonė laikytina kontroliuojama sankcionuoto subjekto.
- Papildomas įrodymas – bylos nagrinėjimo metu subjektą kontroliuojančiam asmeniui buvo pritaikytos JAV sankcijos

13

Byla Nr. e2A-1181-562/2024

ICS vs LTG Cargo dėl žalos atlyginimo

Dėl civilinės atsakomybės taikymo

- Atsakovė (AB „LTG Cargo“) pagrįstai sustabdė krovinių vežimą, nes kilo pareiga įgyvendinti ES sankcijas
- Sustabdžius krovinius, LTG Cargo veikė aktyviai, bendradarbiavo su ICS, atsakė į paklausimus ir informavo apie sprendimus dėl krovinių sustabdymo. Veiksmai buvo proporcingi ir atitiko teisės aktų reikalavimus.

14

Byla Nr. e2A-1245-656/2024

Uosto vartai vs LTG Cargo dėl vežimų organizavimo sutarties pripažinimo neteisėtu

Byloje buvo sprendžiama ar teisėtai LTG Cargo nutraukė vežimų organizavimo sutartį dėl esminio sutarties pažeidimo.

- Teismas vertino ar Uosto vartai tinkamai įvykdė pareigas pagal sutartį ir ES sankcijų reikalavimus, kai buvo vežamos mineralinės trąšos iš Baltarusijos.
- LTG Cargo prašė pateikti deklaracijas, patvirtinančias, kad krovinys nėra pagamintas sankcionuotoje įmonėje OAO „Grodno Azot“, tačiau Uosto vartai tokių deklaracijų nepateikė. Deklaracijų nepateikimą LTG Cargo laikė esminiu sutarties pažeidimu ir sutartį nutraukė.
- LTG Cargo nustatė, jog trąšas Baltarusijoje gamina vienintelė Grodno Azot gamykla, o subjektas „Technospetstrading“ (TST) deklaracijose nurodytas kaip trąšų gamintojas, veikia tuo pačiu adresu, kaip ir Grodno Azot

15

Byla Nr. e2A-1245-656/2024

Uosto vartai vs LTG Cargo dėl vežimų organizavimo sutarties pripažinimo neteisėtu

Dėl sutartinių pagrindų nutraukti sutartį.

- Visu sutarties vykdymo laikotarpiu ir kiekviename krovinio vežimo etape turėjo būti atliekamas atitikties sankcijų režimui vertinimas. UAB Uosto vartai pateikė turimus dokumentus, kurie formaliai turėjo atitikti sąlygas, jog nėra taikomos sankcijos, tačiau kilus abejonėms dėl galimo sankcijų apėjimo, atsisakė pateikti abejones paneigiančius dokumentus, t.y. nepasirašė deklaracijos apie krovinio kilmę. Todėl bet kokių dokumentų pateikimas negali būti laikomas tinkamu sutarties vykdymu, o dokumentai turi būti tokie, kuriuose esantys duomenys leistų įsitikinti, jog sutarties šalis tinkamai vykdo savo įsipareigojimus pagal sutartį.
- Teismas konstatavo, kad Uosto vartai neįvykdė pareigos įsitikinti, jog krovinys nėra pagamintas sankcionuotoje įmonėje, ir atsisakė pasirašyti deklaracijas, todėl LTG Cargo pagrįstai prarado pasitikėjimą.
- Ieškovė privalėjo žinoti apie OOO „Technospetstrading“ (TST) sąsajas su sankcionuota Baltarusijos Respublikos įmone OAO „Grodno Azot“

16

Byla Nr. e2A-1245-656/2024

Uosto vartai vs LTG Cargo dėl vežimų organizavimo sutarties pripažinimo neteisėtu

Dėl CK 6.217 str. pagrindų – esminis sutarties pažeidimas

- Atsakovė turėjo teisę vienašališkai nutraukti sutartį pagal sutarties sąlygas ir CK 6.217 str., nes buvo padarytas esminis pažeidimas – nesilaikyta sankcijų įgyvendinimo pareigų ir nesuteikta reikiama informacija.
- Abi šalys turėjo vienodą pareigą vykdyti tarptautinių sankcijų sąlygas.
- Uosto vartų pateikti duomenys ir atlikti veiksmai vykdant Sutartį buvo nepakankami, jog būtų pašalintos sankcijų apėjimo abejonės ir leškovė nevykdė savo pareigos pagal Sutartį užtikrinti, kad kroviniams ir vežimams nėra taikomi sankcijų ribojimai.
- Išdėstytų aplinkybių visuma patvirtina, kad Sutartis pagrįstai ir teisėtai buvo nutraukta ir CK 6.217 str. 5 d., CK 6.217 str. 2 d. pagrindais, nes i) leškovas nesilaikė Sutartyje nustatytų sąlygų, ii) pagal Sutarties esmę griežtas prievolės sąlygų laikymasis turi esminės reikšmės; iii) Sutarties netinkamas vykdymas sudarė pagrindą Atsakovui nesitikėti, kad Sutartis ateityje bus tinkamai vykdoma pagal jos nuostatas.

17

Byla Nr. e2-773-1080/2024

Uosto vartai vs LTG Cargo dėl dėl dalykinę reputaciją pažeidžiančios paskelbtos tikrovės neatitinkančios informacijos paneigimo

Ieškinio reikalavimas

Pripažinti, kad 2023 m. kovo 9 d. viešai išplatintas pranešimas, kuriame nurodyta: „Stiprindama sankcijų apėjimo režimą bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ (LTG) teigia nutraukianti sutartis su Klaipėdos bendrovėmis „Uosto vartai“ ir Birių krovinių terminalas, nes jos bandė apeiti sankcijas antrą kartą“. <...> „Išsiuntėme įspėjimus tiek „Uosto vartams“, tiek Birių krovinių terminalui, kad jų veikla nėra suderinama su nacionaliniu saugumu ir kelia didžiulį riziką mūsų reputacijai“, neatitinka tikrovės ir pažeidžia ieškovės dalykinę reputaciją

18

Byla Nr. e2-773-1080/2024

Uosto vartai vs LTG Cargo dėl dėl dalykinę reputaciją pažeidžiančios paskelbtos tikrovės neatitinkančios informacijos paneigimo

Teismo motyvai

- **Viešos informacijos pagrįstumas:** Teismas nustatė, kad iki ginčijamų pranešimų paskelbimo viešojoje erdvėje jau buvo pasirodžiusi informacija apie galimą sankcijų apėjimą.
- **Teiginių pobūdis – nuomonė ar faktas:** Teismas pažymėjo, kad dalis atsakovės paskelbtų teiginių buvo vertinamojo pobūdžio (nuomonė), o ne kategoriški faktai. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką, vertinamojo pobūdžio teiginiai, turintys faktinį pagrindą, nelaikomi tikrovės neatitinkančiais
- **Nacionalinio saugumo aspektas:** Nacionalinio saugumo interesai apima ir tarptautinių sankcijų laikymąsi. Atsižvelgiant į tai, kad Uosto vartai nepakankamai užtikrino sankcijų laikymąsi, LTG Cargo turėjo pagrindą viešai kelti klausimus dėl veiklos suderinamumo su nacionalinio saugumo interesais.

19

Kas padeda?

Sutartiniai įsipareigojimai

Papildomos nuostatos apie sankcijas sutartyse.

Nuolatinė stebėseną

Situacija gali pasikeisti bet kurią minutę – patikros turi būti vykdomos nuolat.

Tikrinkite pateiktą informaciją – ji gali būti netiksli, suklustota

Komunikacija

Prašykite pateikti dokumentus, informuokite apie nustatytus faktus, prašykite paneigti.

Veikite aktyviai

Jei sankcijų neatitiktis nustatyta paslaugų teikimo metu, stabdykite paslaugas – nuo sužinojimo apie taikomas sankcijas, atsakomybė gali būti taikoma ir jums.

20